

BOGÁDMINDSZENTI JELENLÉT PONT

EZERARCÚ JELENLÉT – EMBERTŐL EMBERIG

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Szerzők:

Kőhegyiné Kovács Rita (Jelenlét Pont-programkoordinátor)
Terzics Tamásné (Jelenlét Pont-munkatárs, családmentor)
Borbélyné Balogh Melinda (Jelenlét Pont-munkatárs)

Szerkesztő:

Dr. Boros Julianna (regionális szakmai vezető)

Olvasószerkesztő:

Szabados Edina

Borítóterv:

eSCom Kft.

Kiadja:

Katolikus Karitás - Caritas Hungarica

Készült a *Fókuszban a gyermek* címmel
EFOP-1.4.5-20-2020-00001. azonosító számú projekt keretében.

2023

EZERARCÚ JELENLÉT – EMBERTŐL EMBERIG

A Katolikus Karitászi Országos Központjának felzárkózási programja a Dél-dunántúli régióban

A **Katolikus Karitászi** a Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezete és hazánk egyik legnagyobb karitatív szervezeteként hosszú évek óta vesz részt országszerte felzárkóztató célú és öngondoskodást segítő programok kidolgozásában és megvalósításában. A Sellyei járásban 8 településen (**Téseny, Bogádmindszent, Kisszentmárton, Vejtő, Lúzsok, Piskó, Sósvertike, Drávaiványi**) és a Szigetvári járásban 3 településen (**Patapoklosi, Somogyapáti, Somogyhatvan**) vagyunk jelen, segítjük a családokat embertől emberig a bajban.

MIÉRT CSINÁJUK?

Mert hiszünk az egyének, kiemelten a gyermekek és az őket nevelő családok készségeinek, képességeinek és attitűdjének fejlesztési lehetőségeiben és az erős helyi közösség megtartó erejében. Hiszünk, hogy ezáltal a hátrányos helyzetű közösségek további leszakadása hosszútávon megállítható, és idővel képessé válnak az öngondoskodásra, mert erősödni tud felelősségvállalásuk egyéni és közösségi szinten is.

MIT CSINÁLUNK?

Helyszíni jelenlétünkkel, fejlesztő- és közösségi ház funkciót betöltő Jelenlét Pontok működtetésével, szervezeti erőforrásainkkal, kapcsolati tőkénkkel, valamint a helyi igényekhez, szükségletekhez igazodó szolgáltatásokkal és kisléptékű fejlesztésekkel segítjük és támogatjuk a közösségeket fejlődésükben.

HOGYAN CSINÁLJUK?

ÉRTÉKEK MENTÉN – a Katolikus Egyház értékeivel összhangban

JELENLÉTTTEL – folyamatos, együttérző helyszíni jelenlét biztosításával és a példamutatás erejével

DIAGNÓZISSAL – a településen élők valós igényeihez és szükségleteikhez tervezett beavatkozásokkal

KOMPLEXEN – a „fogantatástól a foglalkoztatásig” terjedő szolgáltatásokkal és fejlesztésekkel

KÖZÖSEN – a közösséggel együtt: nem nélkülük, nem helyettük

FELELŐSSÉGGEL – a jelenlét felelősségével: tartós szerepvállalással

FOKOZATOSAN – apró lépésekkel

A projektről/programról röviden

2023. december 31-ig a „Fókuszban a gyermek” projekt finanszírozásában valósulnak meg tevékenységeink. A „Fókuszban a gyermek” projekt (továbbiakban: projekt, program) célja a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII.5.) kormányhatározatban meghatározott és a Kormány által kijelölésre kerülő **leghátrányosabb helyzetű településeken élő gyermekek esélyeinek növelése, életkörülményeinek javítása, a szegénység gyermekekre mért hatásainak mérséklése**, amelyet helyben elérhető, intenzív, komplex szociális munkával, családkíséréssel és a projekt keretében megvalósuló tevékenységek szakmai-módszertani támogatásával biztosít.

A program során összességében 300 település kerül bevonásra, amely a Magyar Máltai Szereletszolgálat Egyesület (a továbbiakban: MMSZ) mintegy 15 éves, 2016-ban Magyar Örökség díjjal is kitüntetett „Jelenlét” programja alapján, a szervezet módszertani támogatásával és szakmai irányításával valósul meg. (www.fete.hu)

A Jelenlét módszer “fogantatástól a foglalkoztatásig” ívelő szemléletében a szociális munka alapvető szerepet kap a családdal való folyamatos kapcsolattartásban, problématerkép készítésében, a gyermek és a család szükségleteihez igazodó, adekvát szolgáltatásba való eljuttatásban és diagnózisalapú ellátás nyomon követésében. A projekt szakmai megvalósulásának alapjait, szabályozásának módszertani eszközrendszerét a *Kapcsoskönyv – A Jelenlét program építőkövei* című kiadvány tartalmazza.

Jelenlét Pont, ahol a tevékenységek megvalósulnak

Valamennyi új településen olyan, mindenki számára nyitott közösségi terek, ún. Jelenlét Pontok kerülnek kialakításra, melyek bázisul szolgálnak az egyénnel és a családokkal végzett szociális munkának, helyet adnak különböző közösségfejlesztő tevékenységeknek, úgy mint a helyi lakosság aktivizálása, életminőségének javítása, képessé tétele, információ nyújtása, különböző emberek, csoportok és közösségek közötti kommunikáció segítése, képzés, oktatás, adósságkezelés, szakemberek bevonásával. Jelen vagyunk és segítünk a hét minden napján, krízis esetén rendelkezésre állunk. Minden Jelenlét Ponton 2-3 kolléga dolgozik, a ház tevékenységeit és programjait az adott Jelenlét Pont koordinátora szervezi együttműködve a kollégákkal. A Katolikus Karitászt törekszik arra, hogy helyi szakembereket, munkavállalókat foglalkoztasson. A Jelenlét Pontok bérelt vagy a Katolikus Karitászt saját tulajdonában lévő ingatlanok, a cél elsősorban, hogy infrastruktúráisan teret adjunk a programok megvalósulásának a helyi igények alapján. A Jelenlét Pontokon kialakításra kerülnek tanulásarkok, baba-mama fejlesztősarok/szoba, konyha, közösségi tér, de ezek mérete és adottságai a helyi lehetőségekhez igazodnak.

TEVÉKENYSÉGEK A JELENLÉT PONTOKON

Szociális segítség és közösségfejlesztés

Szociális munka, családlátogatás, ügyfélfogadás, ügyintézés: A „Jelenlét” program alapja az egyénnel, a családokkal és a közösségekkel végzett szociális munka, valamint közösségfejlesztés.

Közösségfejlesztés (pl: táborok, felnőtt és gyermek csoportfoglalkozások): A közösségépítés és a közösségfejlesztés hosszú távú elköteleződés a település közössége mellett. Cél tehát, hogy olyan közösségépítő tevékenységeknek is helyet adjunk a Jelenlét Pontokon, amelyekre

¹Forrás: Kapcsoskönyv https://fete.hu/wp-content/uploads/2022/05/Kapcsos_vegleges_oldalpar.pdf

építve újra vissza tudnak kapcsolódni a családok, és rajtuk keresztül a települések a mikrotér-ség és a társadalom körforgásába. A legfontosabb együttműködő partnerek: családok, települési önkormányzat, roma nemzetiségi önkormányzat, közüzemi szolgáltatók, szociális, egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, civil és egyházi szervezetek, kormányhivatal, rendvédelmi szervek, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok, védőnői szolgálatok.

Óvodai és iskolai előmenetel, átmenetek támogatása

A kialakított és működtetett tanulószobák és játszótérek az infrastrukturális fejlesztések részét képezik, melyek megfelelő tárgyi környezetet biztosítanak a tanuláshoz, fejlődéshez.

Jelenlét Pontokon megvalósuló iskolán kívüli tanulássegítés: A hátrányos helyzetű településeken a gyerekek nagy része már az iskolakezdéskor kudarcra indul. Az addig felhalmozott hátrányok miatt a gyerekek naponta kapnak visszajelzést arról, hogy nem elég jók. Ennek el-lensúlyozására a Jelenlét Pontokban az óvodás- és iskoláskorú gyerekek számára is komplex szolgáltatásokat nyújtunk, amelyek támogatják őket az örömteli tanulás élményének megélésében. A tevékenységek célja az iskolai lemorzsolódás csökkentése, a gyermekek iskolai sikerességé-nek növelése.

Szociális- és kompetenciafejlesztő programok szervezése

Egészséges étkezési szokások kialakításának támogatása, Jelenlét Pontokhoz tartozó ker-tek létrehozása és működtetése: A családokkal és közösségekkel folyó munka alapvető eleme az egészséges étkezési szokások kialakítása, támogatása, mert a minőségi táplálkozás hiánya miatti krónikus elhízás a célcsoportunkban már a gyerekeknél is kiemelt probléma. Ennek fontos eleme a Jelenlét Pontokon kialakított közösségi konyha, ahol a szülők és gyerekek rendszeresen sütnek, főznek, szélesítik különböző ételkészítéssel kapcsolatos kompetenciáikat, tudásukat, szemléletüket.

Szakemberek a programban

A településeken, a helyi lakosság körében felmért igények és szükségletek alapján határozott idejű szerződéssel, adott tevékenység, szolgáltatás biztosítására foglalkoztatunk szakembereket: tanítókat, szaktanárokat, munkaszocializációs tanácsadókat, adósságkezelési tanácsadót, addiktológiai konzultánst, mozgásfejlesztőket, meseterapeutát, művészetterapeutát, gyógytor-nászt, jogászt, mediátort, logopédust, fejlesztőpedagógust, stb. A Katolikus Karitászt által létre-hozott 11 Jelenlét Ponton a települések igényeire szabva, hálózatszerű működésben biztosítjuk szolgáltatásainkat.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK A PROGRAMRÓL A KATOLIKUS KARITÁSZ
HONLAPJÁN ELÉRHETŐK: WWW.KARITASZ.HU

A BOGÁDMINDSZENTI JELENLÉT PONT TEVÉKENYSÉGE

Bogádmindszent egy kisközség Baranya vármegye aprófalvas településszerkezetében, az Ormánság északi részén, viszonylag közel az Ormánság központjához, Sellye városához és az Ormánság másik nagyobb településéhez Vajszlóhoz. A település Czinderybogád és Mindszent összeolvadásából létrejött 441 fős település, melyre általánosságban az elöregedés a jellemző. A településen nem található szegregátum, mégis a lakhatási krízishelyzet több családot is érint, ennek ellenére egy hátrányos helyzetű faluképet figyelhetünk meg.

Infrastruktúrája részben kiépített: áram, vezetékes gáz (a lakások 60%-ában), vezetékes víz, közösségi közlekedés (távolsági autóbusz járat) az itt élők rendelkezésére áll. Csatornahálózattal a település nem rendelkezik. Bogádmindszent településképe rendezett, a közterületek parkosítottak. A kisközségben jellemzők a vályogházak és faházak, de persze téglaházak is megtalálhatók. Gyakoriak a szoba-konyha típusú házak, melyekben sokszor négyen, hatan, nyolcan élnek, olykor több generáció is.

Jelenleg a településen élő 18 év alatti gyermekek száma 99 fő, akik közül 12 fő óvodai, 51 fő általános és középfokú intézményben, többen pedig felsőoktatási intézményben tanulnak. A települési önkormányzat hivatali székhelye Bogádmindszent és társulás formában – Hegyszentmárton, Ózdfalu - látja el feladatkörei egy részét.

Bogádmindszenten sok az idős ember, többen magányosan élnek, rendszeres segítségre és támogatásra szorulnak, így házi segítségnyújtás biztosításával látja el őket egy fő szakképzett gondozónő. A közétkeztetés és a szociális étkeztetési szolgáltatás a település saját főzőkonyhája által valósul meg, ők szolgáltatják az iskola és az óvoda számára a gyermekétkeztetést is, továbbá a nyári hónapokban minden a településen élő gyermek számára naponta, ingyenesen biztosítják az egyszeri meleg kosztot. Az önkormányzat közmunka program keretében zöldségeket és gyümölcsöket termel, melyeket így a helyi konyhán használnak fel, valamint az önkormányzat savanyító üzemében kerülnek feldolgozásra. A településen igénybe vehető szolgáltatások köre a következő: gyógyszertár, élelmiszerbolt, dohánybolt, könyvtár és közművelődési intézmény. A postai szolgáltatást mobilpostával oldják meg: naponta jár postaautó a helységbe. Továbbá a falu rendelkezik az oktatási-nevelési intézmények közül helyi óvodával és általános iskolával, az egészségügyi szolgáltatások közül pedig elérhető a háziorvosi és védőnői ellátás is.

A bogádmindszenti óvodáskorú gyermekek nappali intézményi ellátását a Vajszlói Aprófalva Óvoda Bogádmindszenti Tagóvodája látja el, mely intézményi társulás formájában 3 településről (Bogádmindszent, Ózdfalu, Hegyszentmárton) fogad gyermekeket. Az engedélyezett férőhelyek száma: 38 fő. Az intézményben nincs nemzetiségi nevelés.

A bogádmindszenti iskoláskorú gyermekek a Szigetvári Tankerületi Központ fenntartásában működő Vajszló Kodolányi Általános Iskola Bogádmindszenti Általános Iskolájában tanulnak. Az intézmény körzeti iskolaként Bogádmindszent településen kívül Ózdfalu és Hegyszentmárton községekből fogad tanulókat. Az iskolában roma nemzetiségi oktatás folyik. Az iskolában 8 évfolyamon működik oktatás, 7 fős átlagos osztálylétszámmal. Az iskola szoros és rendszeres együttműködésben dolgozik valamennyi térségben elérhető oktatási és szociális intézménnyel és szakemberrel. Az elmúlt tanévben ezen együttműködések keretében és saját szervezésben számos rendezvény volt az iskolában: évnnyitó, Vince-nap, mesemondó verseny, ősztél-tavaszi projekt, sportprogramok, gyereknap, évszáró/ballagási ünnepség, húsvéti/karácsonyi műsor, farsang. A pedagógusok és szülők közti kapcsolat általában jó, több szülővel napi kapcsolatban is vannak.

A Jelenlét Pont rendszeres kapcsolatban áll az óvodavezetővel, a kisgyermeknevelőkkel, az iskolaigazgatóval, a pedagógusokkal, a védőnővel, az általános iskolával, a kisebbségi önkormányzattal

és civil szervezetekkel, a Pedagógiai Szakszolgálattal, az Oktatási Központtal, a Családsegítő Szolgálattal.

A közösségi élet egyik színtere a közművelődési intézmény, melyben 400 db kikölcsönözhető könyvvel működik a könyvtár. Továbbá az önszerveződött nyugdíjas egyesület tagjai is itt tartanak alkalmi összejöveteleket. A közösségi együttélésre jellemző az etnikai különbözőség, de ebből adódóan konfliktusok, problémák nincsenek jelen, a közösségen belül békés együttélés tapasztalható. A településen élő, nagy létszámú romák őrzik hagyományaikat, kulturális értékeiket. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat minden évben megrendezi a romanapot, ahol bemutatják kultúrájukat, zenéjüket, hagyományaikat, ételeiket.

Bogádmindszent 2023-ban kapcsolódott be a „FeTe” programba, így azóta a településen a Katolikus Karitásztól megnyíló Jelenlét Ponton aktívan megindultak a különböző szolgáltatások, tevékenységek. A jelenléthalapú szociális munka, a családlátogatások, a településen lévő szociális és oktatási-nevelési intézmények szereplőivel való közös szakmai együttműködés, a felmerülő krízishelyzetek felmérése – kezelése - támogatás nyújtása, továbbá egyéb szociális és hivatalos ügyekben való segítség, és az Infopont szolgáltatás mellett fontos tevékenység a helyi közösség építése, formálása, a közös tulajdonságok és értékek, továbbá az egyéni képességek és készségek mentén.

A Bogádmindszenti Jelenlét Pont családmentor munkatársa folyamatosan figyelemmel kíséri a 0-3 éves korosztályú kisgyermekeket és családjaikat, szakemberek bevonásával (védőnő, korai mozgásfejlesztő szakember) támogatja őket a különböző élethelyzetekben, életvezetési és gyermeknevelési tanácsokkal látja el őket. A Bogádmindszenti Jelenlét Pont családmentor munkatársa folyamatosan figyelemmel kíséri a 0-3 éves korosztályú kisgyermekeket és családjaikat, szakemberek bevonásával (védőnő, korai mozgásfejlesztő szakember) támogatja őket a különböző élethelyzetekben, életvezetési és gyermeknevelési tanácsokkal látja el őket, klubfoglalkozásokat, mint baba-mama klub szervez számukra.

Baba-mama klubfoglalkozás, Bogádmindszent Jelenlét Pont

A kisgyermekek számára tartott mozgásfejlesztés, a nagy- és finommozgások fejlesztésével érleli az idegrendszert, ezáltal segíti az érzékelés, észlelés fejlődését, a térbeli tájékozódást, javítja a koncentrációképességet, a ritmusérzéket, fejlődik az anyanyelvi és kommunikációs készség is, mely által nyitottabbá, befogadóbbá válnak az őket körülvevő világ felé.

Baba-mama klubfoglalkozás/Korai mozgásfejlesztés, Bogádmindszent Jelenlét Pont

Az óvodáskorú gyermekek számára további fejlesztéseket biztosítunk logopédus és fejlesztőpedagógus segítségével, illetve az iskoláskorú gyerekeknek tanodajellegű szolgáltatást és pályorientációs foglalkozásokat tartunk.

Tanulássegítés, fejlesztés,
Bogádmindszent Jelenlét Pont

Tanulássegítés, tantárgyi segítség, Bogádmindszent Jelenlét Pont

Tanulássegítés, tantárgyi segítség, Bogádmindszent Jelenlét Pont

Közösségfejlesztési célzattal rendszeres klubfoglalkozásokat is szervezünk mind a gyerekek - játszóklub, kreatív klub, sportfoglalkozás, mozgó játszótér, kirándulások és nyári táborok-, mind pedig családtagjaik - családi nap, szülői klub, generációk találkozása -, illetve a helyi lakosság - adósságkezelés, addiktológiai tanácsadás, munkaszociológiai tanácsadás, generációk találkozója- számára.

Az iskolai szünetek során igyekszünk a gyermekek számára egésznapos foglalkozásokat biztosítani, hisz míg a gyerekek számára a szünetek várva várt időszakok, addig szüleik számára nehézségbe ütközhet a gyermekfelügyelet, a szabadidő hasznos eltöltése, melyhez így segítséget, támogatást nyújtunk. A nyári táborok és szünidei napközök az élménypedagógia alapjaira épülnek, azonban a színes programokon és a felejthetetlen élményeken túl, sokrétű készségeket és képességeket sajátítanak el és fejlesztenek tovább (szociális, motoros, kommunikációs és kognitív készségek), természetesen mindezt egyéni adottságaik figyelembevételével.

A nyári tábor során eltérő korosztályú gyermekeknek úszótábort szerveztünk, így egy héten át a Sellye Városi Termálfürdőben élveztük a napsütést, miközben észrevétlenül is fejlődtek a különböző készségeik. A nyári szünet folytatásaként az egyhetes tematikus tábornak köszönhetően a gyerekek felismerték, hogy „Kirándulni JÓ!” A hét minden napján más és más helyszínekre látogattunk el, ahol nem csak a készségek és képességek fejlesztése került a középpontba, hanem a hagyományok és az értékek belsővé tétele is. Közeledve az új tanév kezdetéhez az iskolakezdési nehézségek leküzdése érdekében támogattuk a nevelési-oktatási intézménybe újonnan, illetve ismét visszakerülőket, hogy minél zökkenőmentesebben tudjon elindulni a tanév.

A Katolikus Karitásztól támogatott Bogádmindszenti Jelenlét Pont munkatársai a helyi önkormányzattal, a kisebbségi önkormányzattal és a település oktatási-nevelési intézményeivel is sorosan együtt működnek, és aktívan részt vesznek a közösen szervezett programokon, rendezvényeken, mint a falunap, gyermeknap, sportnap, romanap és egyéb eseményeken.

Romanap, Bogádmindszent

Iskolai Gyereknap,
Vajszlói Kodolányi János
Általános Iskola, Bogádmindszenti
Általános Iskolája

Falunap, Bogádmindszent

Óvodai gyermeknap, Vajszlói
Aprófalva Óvoda Bogádmindszenti
Tagóvodája

www.karitasz.hu